

Gulden Spoor voor Culturele Uitstraling aan Jozef De Beenhouwer **Brugge, 10 juli 2024**

Geachte volksvertegenwoordigers, burgemeester, schepenen, gemeenteraadsleden, voorzitter, mijnheer De Beenhouwer, dames en heren

"Muziek kan de wereld veranderen omdat zij het hart kan veranderen," moet Beethoven ooit gezegd hebben. Jozef De Beenhouwer, een van de allerbeste pianisten, eminente begeleiders en kamermusici van ons land, een toegewijde muziekpedagoog, een resolute voorvechter van de Vlaamse muziek en een vermaard musicoloog, heeft met zijn hart en talent in de wereld van de muziek in Vlaanderen en ver daarbuiten onmiskenbaar een duidelijk spoor getrokken. En: er is een duidelijke link met Brugge! Ik vertel u daarover zo dadelijk meer maar sta mij toe dat ik begin bij het begin.

Eigenlijk had ik hier vorig jaar al deze laudatio moeten uitspreken maar onze toekomstige Sporendrager was toen voor een prestigieus concert in Zwitserland waar hij datgene kon doen waarvoor we hem willen eren, namelijk zorgen voor de culturele uitstraling van Vlaanderen door in het buitenland muziek van componisten van bij ons te spelen. Hij illustreert daarmee zonder twijfel dat hij een echt Vlaams publieksdiplomaat is, een belangrijke reden waarom we hem hier vandaag willen eren.

Het bijzondere aan Jozef De Beenhouwer voor mij is ten eerste dat hij niet uit een artistieke familie komt, ten tweede dat hij al op vierjarige leeftijd door zijn grootvader aan de piano werd gezet en al voor de start van de schooldag een half uur aan de piano moest komen oefenen. Na schooltijd keerde hij nog eens met plezier terug om met zijn grootvader 'quatre mains' te spelen, meestal van Vlaamse componisten. Nog bijzonder is dat hij toch eerst nog een master in de farmacie behaalde alvorens het hoger diploma piano summa cum laude in de wacht te slepen aan het Koninklijk Vlaams Conservatorium in Antwerpen waar hij vervolgens van 1983 tot 2025 docent piano was. Als nochtans afgestudeerd farmacoloog zou Jozef zijn hele carrière wijden aan muziek en - trouwens nog steeds - aan de Vlaamse componisten vanaf Peter Benoit. In interviews klaagt hij regelmatig aan hoe er - zelfs nu nog altijd - door een tekortschietend cultuurbeleid een hardnekkig vooroordeel bestaat tegenover 'Vlaamse muziek' waardoor het merendeel van onze symfonische muziek, grote vocaal-instrumentale werken, opera's enzovoort, nog altijd niet van onder het stof gehaald zijn. Bovendien bijzonder is dat hij het verademend vindt om af en toe in een heel andere wereld dan die van de muziek te vertoeven waardoor zijn belangstelling, behalve naar muziek, ook uitgaat naar andere kunstvormen. Hij is bijvoorbeeld zeer vertrouwd met de literatuur van de Duitse Romantiek die o.m. van belang is voor zijn kennis van Robert en Klara Schumann. Hij is bovendien een groot verzamelaar - waar ook ter wereld - van de schilderijen van de eens zo bekende kunstschilder Hendrik Luyten (1859-1945) en diens school. U kent Hendrik Luyten ongetwijfeld vooral van zijn beroemde schilderij 'Het gulden Doek van Vlaanderen', een geschilderd groepsportret dat een overzicht van de geschiedenis van de Vlaamse beweging verbeeldt vanuit Vlaams-nationalistisch perspectief. Over hem schreef en publiceerde Jozef twee mooie kunstboeken.

Geachte dames en heren

Ik heb het helaas nog niet gehad over de enorme leesvaardigheid van Jozef De Beenhouwer die het hem mogelijk maakt om veel muziek te spelen én publiek te vertolken die anderen verwaarlozen. Ik heb het ook nog niet gehad over zijn inspanningen om ongepubliceerde werken van Belgische

componisten te ontcijferen en uit te geven, wat zijn toewijding aan het behoud van ons cultureel erfgoed illustreert. Ook de internationale allure van zijn bijdragen als solist, kamermusicus en als begeleider aan de piano die hem over de hele wereld brachten - van Europa tot Zuid-Korea en de Verenigde Staten - en ervoor zorgden dat hij tien jaar lang officieel begeleider in de Koningin Elisabethwedstrijd voor viool en zang was, heb ik nog niet bezongen. Noch heb ik uitgebreid over zijn talloze internationale radio- en TV-opnames en CD's. De bij toebemeten spreektijd is helaas te beperkt.

Ik beloofde u bovendien nog over de link met Brugge vertellen: recent voltooid Jozef De Beenhouwer op uitnodiging van het Studiecentrum voor Vlaamse Muziek (SVM) in Antwerpen de eerste complete opname van o.m. de 11 pianosonates van de Brugse componist en voormalig directeur van het Brugse conservatorium Joseph Ryelandt wiens muziek innig met Brugge verbonden is. Deze composities vormen een mijlpaal in de Vlaamse pianomuziek uit de vorige eeuw. Voor zijn Reyelandt-uitvoeringen kreeg hij trouwens de Caecilia-prijs in 1986 nadat hij diezelfde prijs al twee jaar ervoor had gekregen voor de vertolking van het werk van Peter Benoit. Er volgden nog meer bekroningen zoals in 2010 de Klara-Carrièreprijs en in 2019 de Prijs Peter Benoit voor zijn jarenlange inzet voor de muziek van Vlaamse componisten.

Ik geef nog graag mee dat ik nog nooit 'per kerende' zoveel positieve reacties van Vlaamse muzikexperten heb gekregen als toen we bekend maakten dat niemand minder dan Jozef De Beenhouwer een Gulden Spoor voor Culturele Uitstraling zou krijgen. Ik citeer graag een aantal Guldensporendragers die hem ook hebben voorgedragen:

- Prof. Stefaan Tops die de Wikipedia-pagina van dhr. De Beenhouwer actueel houdt, berichtte mij: "Met de aanwijzing van Jozef De Beenhouwer bekroont u een van de eigen kunstenaars die van bij de start van hun carrière aandacht hebben besteed aan het Vlaams cultureel erfgoed."
- Muziekambassadeur Luc Famaey schreef: "Geen musicus verdient dit Gulden Spoor meer dan Jozef. Onze Vlaamse componisten hebben ontzettend veel aan hem te danken."
- Musicoloog Jan Dewilde liet mij weten: "Als geen ander heeft Jozef de Vlaamse muziek en cultuur in binnen- en buitenland gepropageerd en dat steeds op een hoog niveau."
- En prof. Ludo Simons stuurde mij dit bericht: "Jozef De Beenhouwer heeft een indrukwekkende staat van dienst als begenadigd pianist en als onvermoeibare promotor van de Vlaamse pianomuziek in binnen- en buitenland. Ik denk niet dat ik daar veel aan toe te voegen heb: de feiten spreken voor zich. Een bekroning van zijn decennialange inzet is oververdiend. Jozef heeft meer gedaan voor het culturele gelaat van Vlaanderen dan alle tot hiertoe gelauwerden. Hij is een échte ambassadeur voor Vlaanderen in Europa."

Geachte dames en heren

Ik herhaal het graag elk jaar: onze 11-daagsecampagne wil de reflectie aanscherpen over verleden, heden en toekomst van Vlaanderen. Ze wil bewuster Vlaming-zijn stimuleren en vooral samenhang en samenleving binnen de Vlaamse samenleving versterken. Hoe kunnen we dat beter doen dan door hier, in de mooiste historische zaal in de mooiste historische stad van ons land, Jozef De Beenhouwer op te nemen in onze rij van prestigieuze Gulden Sporendragers, samen met onder meer Will Tura, Jan Verheyen, Connie Neefs, Stefaan Tops, Jan Caeyers, Kamiel D'Hooghe, Jan Dewilde en Flavie Roquet. Allemaal Vlaamse publieksdiplomaten die van Vlaanderen houden en van wie Vlaanderen houdt of zou moeten houden, en die een opmerkelijk spoor getrokken hebben.

Voor ik dhr. De Beenhouwer uitnodig voor de spooruitreiking, wil ik u, burgemeester en voorzitter, naar goede traditie hartelijk danken voor de gastvrijheid in deze unieke, prachtige Gotische Zaal, en u allen, dames en heren, wil ik voor morgen alvast een prettige Vlaamse feestdag toewensen. Onthoud het: de feestdag van de Vlaamse samenhangigheid. Mijn feestdag, úw feestdag... ónze feestdag.

An De Moor
Voorzitter 11-daagse Vlaanderen Feest!
en Voorzitter vzw Beweging Vlaanderen-Europa
E-mail: an.demoor@outlook.com
